

Отже, оцінивши основні аспекти валютної безпеки України можна зробити висновок, що валютна безпека нашої держави існує в умовах таких загроз: доларизація економіки, втрата довіри до національної валюти, девальвація гривні, недостатній рівень міжнародних резервів України та неефективне управління ними, недовіра населення до керуючих органів валютного ринку, застарілість валютного законодавства.

Література

1. Гривня оновлює максимум. Чи продовжить падати курс долара в Україні. Бізнес новини. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://biz.nv.ua/ukr/finance/kurs-grivni-b-ye-rekord-chi-prodovzhit-padati-kurs-dolara-v-ukrajini-50034915.html>
2. Індекс інфляції. Мінфін. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/2018/>
3. Інфляція в Україні буде поступово уповільнюватися – глава НБУ. Економічна правда. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2019/07/18/649799/>
4. Курс валют НБУ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/markets/>
5. Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України: Наказ Міністерства економіки України від 02.03.2007 р. №60. – [Електронний ресурс] // http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME07222.html
6. Ревак І.О. Механізм забезпечення фінансової безпеки України: Теоретичний аспект // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна. – 2009. – №2. – С.1-10.
7. Статистика. Національний банк України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/control/uk/publish/>

УДК 330.336

*Шевченко Олена Миколаївна,
кандидат економічних наук, доцент
Шевченко Олег Олександрович,
магістрант,*

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах господарювання, які характеризуються динамічними змінами, циклічним розвитком економіки, нестабільним внутрішнім і зовнішнім середовищем забезпечення фінансової безпеки та фінансової стійкості підприємства повинне стати пріоритетним напрямом фінансової стратегії, фінансової філософії ведення бізнесу.

Вивчення та аналіз наукової літератури свідчить про відсутність єдності думок серед вчених щодо сутності категорії «фінансова безпека». Підтримуємо точку зору А.С. Крутової, яка визначає фінансову безпеку підприємства як стан фінансової системи підприємства, при якому завдяки ефективному управлінню фінансовими ресурсами забезпечується його стабільний розвиток, нейтралізація фінансових ризиків та загроз, узгодженість фінансових інтересів та реалізація стратегічних цілей діяльності [1, с. 13].

Головною метою фінансової безпеки виступає гарантування фінансової стійкості та максимально ефективного функціонування підприємства у поточному періоді та

високий потенціал розвитку у майбутньому, головною умовою якого є здатність протистояти існуючим негативним зовнішнім та внутрішнім факторам, виникаючим небезпекам та загрозам, які здатні завдати збитків підприємству. Фінансова стійкість підприємства є комплексною характеристикою якості управління фінансовими ресурсами, яке забезпечує підприємству можливість стабільно розвиватися і зберігати свою фінансову безпеку. Забезпечення високого рівня фінансової стійкості підприємства в процесі його розвитку та функціонування є можливим при дотриманні декількох умов. Основним критерієм фінансової стійкості господарюючого суб'єкта є платоспроможність. Підприємство є платоспроможним, якщо може своєчасно погашати свої зобов'язання, його грошові потоки синхронізовані, а діяльність рентабельна. Важливою умовою забезпечення фінансової стійкості є достатність фінансових ресурсів для поточної діяльності та розвитку. Таким чином, фінансова стійкість і стабільність розвитку підприємства залежать від наявності ресурсів і результатів його господарської діяльності. Якщо виробничий і фінансовий плани виконуються, то це позитивно впливає на фінансове становище господарюючого суб'єкта та навпаки, в результаті спаду виробництва та зниження обсягів реалізації продукції зростає її собівартість, скорочується дохід і сума прибутку і, як наслідок, погіршується фінансовий стан підприємства. Отже, стійкий фінансовий стан досягається за допомогою вмілого управління комплексом факторів, що визначають результати фінансово-господарської діяльності.

Фінансова стійкість підприємства формується під впливом ряду факторів внутрішнього і зовнішнього середовища. Їх можна поділити на економічні та неекономічні, які, в свою чергу, за способами впливу можуть бути прямими і непрямими. Фактори зовнішнього середовища за рівнем виникнення і спрямованості впливу можна розділити на три рівні: регіональний, національний і міжнародний. До числа регіональних факторів відносяться рівень підтримки підприємництва в регіоні, наявність спеціальних економічних зон тощо. Не менш важливими є національні фактори розвитку і фінансового середовища економічного суб'єкта, а саме стійка економічна ситуація в країні, рівномірний розвиток усіх секторів економіки, рівень законодавчого забезпечення ефективного функціонування бізнесу. До числа зовнішніх факторів міжнародного характеру належать: глобалізація господарської діяльності; поширення інтернет-технологій; нестабільність розвитку національних економік, висока волатильність фондового ринку.

Фактори прямого впливу безпосередньо впливають на функціонування і результати діяльності підприємства. До факторів прямого впливу відносяться стан кредитного ринку і рівень відсоткової ставки; кон'юнктура товарного ринку; прибутковість інвестиційних проєктів. Фактори непрямого впливу впливають на стан середовища функціонування підприємства, що підвищують або знижують фінансову стійкість. До цієї групи чинників відносять рівень платоспроможного попиту, природно-екологічні, соціально-політичних, правові чинники тощо. В цілому, зовнішні фактори, що впливають на фінансову стійкість підприємства, характеризують економічні умови ведення господарської діяльності. Якщо економіка знаходиться в нестабільному стані, то це відбивається і на стані окремої господарської одиниці. Разом з тим, ступінь впливу зовнішніх факторів залежить від внутрішнього стану підприємства (наявності ресурсної бази, професіоналізму управління, кваліфікації персоналу, соціальної атмосфери), завдяки якому підприємство може успішно справлятися з зовнішніми кризовими явищами [2, с. 259]. Таким чином, здатність

підприємства нейтралізувати загрози і зберігати свою фінансову стійкість багато в чому залежить від дії факторів внутрішнього середовища. Визначальними внутрішніми факторами є: галузева приналежність підприємства; асортимент і структура продукції, що випускається; можливість диверсифікації діяльності; величина власного капіталу; можливість залучення позикових коштів; обсяг і динаміка видатків; здатність господарюючого суб'єкта генерувати прибуток і безліч інших чинників. Нестійкий фінансовий стан підприємства є, як правило, наслідком спільної дії внутрішніх і зовнішніх факторів. Разом з тим, необхідно відзначити, що результати досліджень багатьох економістів підтверджують, що саме внутрішні фактори роблять визначальний вплив і посилюють вплив на фінансову стійкість підприємства зовнішніх чинників.

Таким чином, здатність підприємства стабільно розвиватися та здійснювати господарську діяльність визначається стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних загроз, які впливають на його потенціал, характеризуючи рівень його фінансової стійкості. Тому першочерговим заданням для суб'єкта господарювання є створення досконалої системи фінансової безпеки. Для цього потрібно проводити своєчасний моніторинг фінансового становища підприємства з метою виявлення можливих загроз та розробки заходів щодо їх нейтралізації.

Література

1. Управління фінансовою безпекою підприємств торгівлі в умовах невизначеності: колективна монографія / За заг. ред. А. С. Крутової – Х.: Видавець Іванченко І. С., 2017. – 264 с.

2. Ендовицкая А.В., Волкова Т.А. Финансовая устойчивость как фактор экономической безопасности предприятия. Вестник ВГУИТ. 2015. №3. С. 258-262.

УДК 336

Бурлука Тетяна Олегівна, Гусь Андрій Віталійович,
магістранти

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

Фінансова безпека держави – це узагальнюючий якісний стан функціонування фінансової, грошово-кредитної, валютної, банківської, бюджетної, податкової, інвестиційної, митно-тарифної і фондової систем, умов, правил та інструментів їх регулювання, що забезпечують ефективне функціонування національної економічної системи та її захищеність від внутрішніх і зовнішніх загроз [1]. Вона складається з підсистем, які мають свою структуру і логічний розвиток.

Фінансова безпека має внутрішні і зовнішні загрози.

Внутрішні загрози – це загрози на мікро- і мезо- економічному рівні, до них відносяться ризики, які знаходяться під контролем держави та на які вона має значний вплив (політичні, економічні, демографічні, соціально-культурні фактори, що впливають на стан фінансової безпеки).

Зовнішні загрози - це загрози, які знаходяться на макроекономічному рівні на які держава не має прямого впливу, а саме: зовнішньоекономічні чинники та глобальні,